

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2019)
Financial Accounting for Managers (Core (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ મિતા કં. લિ. નીચે આપેલી વિગતો પરથી ૩૦મી જૂન ૨૦૨૪ ના રોજ પુરા થતા ત્રણ માસનુ રોકડ (૨૦) બજેટ તૈયાર કરો:

૧ એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ રોકડ અને બેંક સિલક રૂ. ૧,૭૬,૦૦૦

વેચાણ કિંમત સાથે વસ્તુની પડતર નીચે મુજબ ટકાવારી દર્શાવેલ છે.

માલસામગ્રી	૪૦%
મજૂરી	૧૦%
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	૨૦%

ઉત્પાદન અને તૈયાર માલનો સ્ટોક નીચે મુજબ છે:

માસ	ઉત્પાદન (એકમોમાં)	તૈયાર માલનો સ્ટોક (એકમોમાં)
ફેબ્રુઆરી	૮,૦૦૦	૨,૦૦૦
માર્ચ	૧૦,૦૦૦	૩,૦૦૦
એપ્રિલ	૧૨,૦૦૦	૧,૦૦૦
મે	૯,૦૦૦	૩,૦૦૦
જૂન	૧૦,૦૦૦	૨,૦૦૦
જુલાઈ	૧૨,૦૦૦	૪,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- ૧) એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૨૦૦
- ૨) રોકડ વેચાણ અને ઉધાર વેચાણનું પ્રમાણ ૧:૪ છે.
- ૩) ઉધાર વેચાણના ૫૦% વેચાણ પછીના મહિને, ૪૦% વેચાણ પછી બીજે મહિને અને બાકીના ત્રીજે મહિને મળે છે.
- ૪) દરેક મહિનાના અંદાજિત વેચાણ માટે જરૂરી માલસામગ્રીની ખરીદી તેના અગાઉના મહિને કરવામાં આવે છે. ૫૦% રોકડે ખરીદી થાય છે અને બાકીની ખરીદીનાં નાણાં ખરીદી પછી બે સરખા માસિક હપ્તામાં ચૂકવાઈ છે.

૫) સમયગાળો:

મજૂરી	: ૧ માસ
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	: ૧ માસ

- ૬) ૧ એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ એક નવું યંત્ર રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ ખરીદવામાં આવશે, જેના નાણાં ૨૦% ડિલિવરી વખતે અને બાકીના નાણાં ત્યારબાદ એક સરખા માસિક છ હપ્તામાં ચૂકવવાના છે.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ (A) WC કંપની લિ. ની વર્ષ 2024 ની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

(10)

વેચાણ રૂ. 12,00,000
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. 10
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. 7
એકમદીઠ કુલ પડતર રૂ. 9
વર્તમાન ઉધાર અવધિ (ક્રેડિટ પિરિયડ) 1 માસ.

કંપની હાલમાં વધુ ઉદાર શાખનીતિ અપનાવવા અંગે વિચારે છે, પરિણામે ઉધાર અવધિ(ક્રેડિટ પિરિયડ) વધીને 2 માસ થાય છે અને વેચાણમાં 25%નો વધારો થશે, કંપનીના રોકાણ પર વળતરનો દર 25% છે. કંપનીની નવી શાખનીતિ અપનાવવા અંગે યોગ્ય સૂચન આપો. (એક વર્ષ = 360 દિવસ)

(B) ટોયોટા કંપની લિમિટેડ એક પેદાશનું ઉત્પાદન કરે છે તા. 31-03-2024ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે. (10)

માસિક માંગ 1200 એકમો
દરેક વરદી મુકવાનો ખર્ચ રૂ. 225
એકમ દીઠ વાર્ષિક વહન ખર્ચ રૂ. 39
અઠવાડિક સામાન્ય વપરાશ 225 એકમો
અઠવાડિક ઓછામા ઓછો વપરાશ 150 એકમો
પુનઃ વરદી સમય 1 થી 5 અઠવાડિયા

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો

- 1) આર્થિક વરદી જથ્થો
- 2) વર્ષમાં મૂકવાના ઓર્ડરની સંખ્યા
- 3) પુનઃ વરદી સપાટી
- 4) ગુરુતમ સપાટી
- 5) લઘુતમ સપાટી
- 6) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી (આર્થિક વરદી જથ્થાને આધારે)
- 7) સલામતી જથ્થો

પ્રશ્ન. ૨ ખુશી કંપની લિ. તા. 31-3- 2024 ના રોજનું પાકુ સરવૈયુ નીચે મુજબ છે.

(20)

જવાબદારી	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	3,00,000	કાયમી મિલકતો	2,50,000
સામાન્ય અનામત	50,000	સ્ટોક	1,00,000
નફા નુકસાન ખાતુ	50,000	દેવાદારો	40,000
15% ના ડિબેન્ચર	1,00,000	બેંક સિલક	50,000
		પ્રાથમિક ખર્ચ	60,000
	5,00,000		5,00,000

ચાલુ સાલનો વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો રૂ.66,000 હતો. ડિરેક્ટરોએ રૂ.10,200 ચાલુ સાલના નફામાંથી કરવેરાની જોગવાઈ ખાતે લઈ જવાનું ઠરાવ્યું છે.

ઉપરની વિગતો પરથી શોધો.

- (A) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (B) માલિકીના ભંડોળ પર વળતરનો દર.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ CE લિ. એક પ્રમાણિત પેદાશનું ઉત્પાદન કરે છે. એકમ દીઠ પેદાશની પડતર નીચે મુજબ છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ. 20
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 10
ચલિત કારખાના ખર્ચ	રૂ. 6
કુલ સ્થિર ખર્ચ	રૂ. 3,00,000
ઉત્પાદન એકમો	20,000

વેચાણ પર 25% લેખે નફાની ગણતરી કરાઈ છે.

CE લિમિટેડનું તારીખ 31-3-2024 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મુડી -દેવા	રકમ રૂ.	મિલકત- લેણા	રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	7,00,000	જમીન	4,50,000
શેર પ્રીમિયમ	1,00,000	પ્લાન્ટ	2,50,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	2,65,000	બિલ્ડીંગ	4,00,000
10% ના ડિબેન્ચર	2,00,000	ગૌણ કંપનીના ઈક્વિટી શેર	80,000
કામદાર નફા ભાગ ફંડ	1,50,000	અન્ય કંપનીના ઈક્વિટી શેર	90,000
લેણદારો	2,00,000	સ્ટોક	1,92,000
દેવી હુંડીઓ	3,35,000	દેવાદારો	4,00,000
પ્લાન્ટ પર ઘસારા ફંડ	50,000	બેંક સિલક	1,20,000
		ડિબેન્ચર વટાવ	18,000
	20,00,000		20,00,000

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો

- (A) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (B) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતર નો દર
- (C) માલિકોની રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.

પ્રશ્ન. ૩ નીચેની માહિતી ઓલમ્પિક લિ. 2024ના વર્ષ અંગેના ઉત્પાદનને લગતી છે. આ વખતે કંપની ૮૦% (15) ઉત્પાદન શક્તિએ 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન કર્યું છે અને ઉત્પાદનની આ સપાટીએ પડતરને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	એકમ દીઠ રૂ.
કાચો માલ	50
મજૂરી	20
ચલિત કારખાના શિરોપરી ખર્ચ	10
સ્થિર કારખાના શિરોપરી ખર્ચ	12.50
વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ(20% સ્થિર)	13
વહેચણી ખર્ચ (25% સ્થિર)	7
વહીવટી ખર્ચ (100% સ્થિર)	5
કુલ પડતર	117.50

ઉપરની માહિતીના આધારે 60%, 80% અને 100% ઉત્પાદન શક્તિએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને વેચાણ કિંમત પર 20% નફો મેળવવા માટે દરેક સપાટીએ એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત શું રાખવી જોઈએ તે દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ એક કંપનીના રેકૉર્ડ પરથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે

- 1) વર્ષ દરમિયાન અંદાજિત વેચાણ રૂ. 80,000 (80% ક્ષમતાએ)
- 2) પ્રત્યેક માલસામાન ખર્ચ વેચાણના 40%
- 3) પ્રત્યેક મજૂરી ખર્ચ વેચાણના 20%
- 4) કારખાનાના ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા વેચાણના 10%
- 5) વહીવટી ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા વેચાણના 5%
- 6) સ્થિર ખર્ચા રૂ. 10,000

ઉપરની વિગતો પરથી શોધો

- 1) સમતુલ બિંદુ
- 2) નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર
- 3) અંદાજિત વેચાણ નફો
- 4) 100% ઉત્પાદન શક્તિએ નફો.

પ્રશ્ન. ૪ (A) સરકારી હિસાબી પદ્ધતિ અને વેપારી હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત આપો. (08)

(B) સંચાલકીય અંકુશ વ્યુહરચનુ કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. (07)

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ (A) સંચાલકીય અંકુશ વ્યુહરચના એટલે શું? તેના ફાયદાઓ ચર્ચો. (08)

(B) લક્ષ્ય પડતર પદ્ધતિ પર ટૂંકનોંધ લખો. (07)

ENGLISH VERSION

Que.1 Prepare a cash budget for three months ending on 30th June, 2024 from the following information (20)
of Mita company limited. Cash and bank balance on 1st April 2024 Rs.176000

The cost of goods in terms of percentage of the selling prices is as follows.

Material	40%
Wages	10%
Factory overheads	20%

The production and stock of finished goods are as follow:

Months	Production (units)	Closing (units)
February	8,000	2,000
March	10,000	3,000
April	12,000	1,000
May	9,000	3,000
June	10,000	2,000
July	12,000	4,000

Additional information:

- (A) Selling price is 200 per units
- (B) The proportion of cash sales and credit sales is 1:4.
- (C) 50% of credit sales is collected in the month after sales, 40% in the second month after sales and the remaining in third month after sales
- (D) For anticipating sales of each month, necessary purchase is made in the preceding month. 50% of purchase are made for cash, and payment for the remaining purchase are made in two equal monthly instalments thereafter.
- (E) time lag:

wages	: 1 month
Factory overheads	: 1 month
- (F) A New Machine will be purchase on 1st April 2024 in Rs. 3,00,000. 20% amount of which is to be paid at the time of delivery and the remaining amount therefore after in 6 equal monthly instalments.

OR

Que.1 (A) The following information of WC Ltd. for the year 2024 (10)

Sales	Rs. 12,00,000
Selling price	Rs. 10 per unit
Variable cost	Rs. 7 per unit
Total cost	Rs. 9 per unit
Present credit period	1 month.

Company is considering adopting a more liberal credit policy due to the credit period is increased to 2 months and sales will increase by 25%. Rate of return on investment is 25% of company. You give proper advice on adoption in new credit policy of company. (1 year = 360 day).

(B) Toyota Ltd. Manufacture a product and the following information are collected from the year ended on 31-3- 2024 (10)

Monthly demand	1,200 Units
Cost of placing an order	Rs. 225
Annual carrying cost per unit	Rs. 39
Normal usage per week	225 units
Minimum usage per week	150 units
Re-order period	1 to 5 weeks

Find out above information

- 1) Economic order quantity
- 2) Number of orders to be placed in a year
- 3) Re-order level
- 4) Maximum level
- 5) Minimum level
- 6) Average stock level (on the basis of economic order quantity)
- 7) Safety stock level.

Que.2 The balance sheet of Khushi Ltd. as on 31/03/2024. (20)

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Equity share capital	3,00,000	Fixed Assets	2,50,000
General reserve	50,000	Stock	1,00,000
Profit and loss account	50,000	Debtors	40,000
15% Debenture	1,00,000	Bank	50,000
		Preliminary expenses	60,000
	5,00,000		5,00,000

Profit of the year before interest and tax was Rs. 66,000. Director of the company decided to transfer Rs.10,200 to provision for tax account.

Find out the following information:

- (A) Rate of return on total capital employed (B) Rate of return on shareholder's fund.
OR

Que.2 CE Ltd. produce a standard product. Per unit of the cost is as under.

Direct materials	Rs. 20
Direct labour	Rs. 10
Variable factory expenses	Rs. 6
Total fix expenses	Rs. 3,00,000
Production	20,000 units
Profit is calculated 25% on sales.	

The balance sheet of CE Ltd as on Dt. 31-3-2024 was under.

Liabilities	Amount Rs	Assets	Amount R.
Equity Share capital	7,00,000	Land	4,50,000
Share premium	1,00,000	Plant	2,50,000
Provident fund	2,65,000	Building	4,00,000
10% debentures	2,00,000	Equity share of subsidiary company	80,000
Workers profit sharing fund	1,50,000	Equity share of others company	90,000
Creditors	2,00,000	Stock	1,92,000
Bills payable	3,35,000	Debtors	4,00,000
Depreciation fund on plant	50,000	Bank balance	1,20,000
		Debenture discount	18,000
	20,00,000		20,00,000

Based on above information calculate.

- (A) Rate of Return on total capital employed.
- (B) Rate of return on net capital employed.
- (C) Rate of return on owners' capital employees.

Que.3 The following particulars are available from the records of Olympic Ltd. From the year 2024. The production at 80% production capacity is 10000 units the particulars of cost of this level of production are as follow: (15)

Particulars	Per Unit Rs.
Raw materials	50
Wages	20
Variable factory overheads	10
Fixed factory overheads	12.50
Selling overheads(20%Fixed)	13
Distribution overheads (25% fixed)	7
Administrative overheads (100%Fixed)	5
Total Cost	117.50

from the above information, Prepare flexible budget for 60%, 80% and 100% capacity.
What should be the selling price to gain 20% profit on sales

OR

Que.3 The following information is obtained from the record of a company

- 1) Budgeted sales during the year amounted to Rs. 80,000 (at 80% capacity)
- 2) Direct materials Cost 40% of sales
- 3) Direct labour cost 20% of sales
- 4) Variable factory overheads 10% of sales
- 5) Variable administrative overheads 5% of sales
- 6) Fixed cost Rs. 10,000.

Find Out above Information.

- 1) Break-even point
- 2) P.V. Ratio
- 3) Profit at budgeted sales
- 4) Profit at 100% capacity.

Que.4 (A) Give the difference between the government accounting system and trading accounting system (08)

(B) Explain the Scope of management control strategy. (07)

OR

Que.4 (A) What is management control strategy? Discuss its benefits. (08)

(B) Write a brief note on target costing. (07)
